

โครงการสร้างมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียม
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

เกษรา สมสกุลธาดา

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-130-777-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE STRUCTURAL NURSING STANDARD FORMULATION PROJECT FOR
HEMODIALYSIS UNIT, CHIANGRAI REGIONAL HOSPITAL**

Miss KESARA SOMSAKULTADA

**A Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Administration**

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-130-777-2

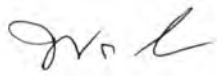
I19A17287

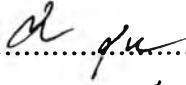
หัวข้อโครงการ	โครงการสร้างมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียม โรงพยาบาลเชียงใหม่ประชานุเคราะห์
โดย	นางสาวเกษรา สมสกุลธาดา
หลักสูตร	การบริหารการพยาบาล แผน ข
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพิม สุกคັນสนีย์

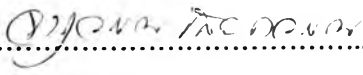
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำโครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารการพยาบาล

.... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ชูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบโครงการ

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสถิตย์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพิม สุกคັນสนีย์)

.... กรรมการ
(นางสาวจาร์วรรณ เสวกวรรณ)

เกษรา สมสกุลธาดา : โครงการสร้างมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียม
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ (THE STRUCTURAL NURSING STANDARD
FORMULATION PROJECT FOR HEMODIALYSIS UNIT, CHIANGRAI REGIONAL
HOSPITAL) อ.ที่ปรึกษา : ศศ.ดร. ประพิม สุกคันสนีย์ ; 120 หน้า. ISBN 974-130-777-2.

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างของหน่วยไตเทียม
โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างและแบบร่าง
มาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียม

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ เริ่มด้วยการจัดทำร่างมาตรฐานฉบับที่ 1 ที่ได้จากการบูรณาการ
แนวคิดจากตำรา แนวนโยบายเกี่ยวกับหน่วยไตเทียมของผู้บริหารโรงพยาบาล และแนวคิดของ
ผู้เชี่ยวชาญด้านไตเทียมที่ได้จากการสัมภาษณ์ ขั้นที่ 2 เป็นการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับ
คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้าง ประกอบด้วย พยาบาลระดับปฏิบัติการ
และระดับหัวหน้าหน่วยงาน เพื่อพิจารณาปรับปรุงร่างมาตรฐานเป็นฉบับที่ 2 หลังจากปรับปรุงแล้ว
นำมาตรฐานเสนอต่อผู้บริหารทางการแพทย์เพื่อขอรับความคิดเห็น แล้วจึงไปปรับปรุงร่างมาตรฐาน
เป็นฉบับที่ 3 จากนั้นนำร่างมาตรฐานฉบับที่ 3 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบความตรง
ตามเนื้อหา แล้วจึงไปปรับปรุงเป็นมาตรฐานฉบับสมบูรณ์ และประกาศใช้เป็นมาตรฐานการพยาบาล
เชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียมของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

ผลการดำเนินโครงการมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างที่สร้างขึ้นนี้ ประกอบด้วย
8 ข้อมาตรฐาน คือ ข้อมาตรฐานที่เกี่ยวกับทิศทางการบริหาร ประกอบด้วย ข้อกำหนดเกี่ยวกับปรัชญา
วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ การจูงใจบุคลากร การมอบหมายงาน
การติดต่อสื่อสารและการประสานงาน การจัดการด้านพัสดุ อาคารสถานที่ และงบประมาณ

สาขาวิชา.....การบริหารการพยาบาล.....

ปีการศึกษา.....2543.....

ลายมือชื่อนิติศ.เกษรา สมสกุลธาดา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

##427755436 : MAJOR NURSING ADMINISTRATION

KEY WORD : STRUCTURAL OF NURSING STANDARD/ HEMODIALYSIS UNIT
THE STRUCTURAL NURSING STANDARD HEMODIALYSIS UNIT,
CHIANGRAI REGIONAL HOSPITAL.

KESARA SOMSAKULTADA : THE STRUCTURAL NURSING STANDARD
FORMULATION PROJECT FOR HEMODIALYSIS UNIT, CHIANGRAI
REGIONAL HOSPITAL. PROJECT ADVISOR: ASSIST. PROF. PRAPIM
SUPASANSANEE, Ph.D. 120 pp. ISBN 974-130-777-2

This project was aimed to formulate the structural nursing standard for hemodialysis unit at Chiangrai Regional Hospital. Tools used in the project compose of semi structured interview from and a draft of structural nursing standard.

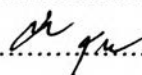
The project was begun by drafting a structural nursing standard by integrating concepts from literature review, policy on hemodialysis unit from hospital administrators and concept from hemodialysis experts obtained from interviewing. The second step was the organizing of workshop for structural nursing standard committee to revise the draft. The committee composed of staff nurses and head nurses. The revised draft was submitted to the nursing administrator team for comment and suggestion. The third draft was sent to expert for content validation. The final draft was submitted for approval.

The result of the structural nursing standard for hemodialysis unit project at Chiangrai Regional Hospital composed of eight standards. The standards concerning of direction of administration : philosophy, vision, mission, policy, goal, objective, organization, personal, assignment, communication and coordination, instrument, physical facilities, and budget.

Field of study.....Nursing Administration...

Academic year.....2000.....

Student's signature. KESARA SOMSAKULTADA

Advisor's signature. .....

กิตติกรรมประกาศ

โครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพิม ศุภสันสนีย์ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ซึ่งท่านได้ให้ความรู้ คำแนะนำ แก้ไขปัญหา และ ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนเป็นกำลังใจและเอื้ออาทรต่อนิสิตตลอดมา นิสิตรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. พวงทิพย์ ชัยพิบาลสฤณี ประธาน กรรมการสอบโครงการ และคุณจากรุวรรณ เสวกวรรณ กรรมการสอบโครงการ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านในการให้ความรู้ คำแนะนำ และข้อคิดเห็นแก่นิสิต

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านไตเทียมทุกท่านที่กรุณาให้สัมภาษณ์และผู้ทรงคุณวุฒิที่ กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียม โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงราย ประชาณุเคราะห์ หัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาล หัวหน้าหอผู้ป่วย และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน หน่วยไตเทียมทุกคน

สุดท้ายนี้ นิสิตขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่และน้อง ๆ ทุกคน ที่คอยห่วงใยให้ ความช่วยเหลือ และสนับสนุนนิตตลอดมา จนกระทั่งนิตมีกำลังใจในการทำโครงการให้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี

เกษรา สมสกุลธาดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์	3
ขอบเขตของการดำเนินงาน	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
คำจำกัดความ	4
2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
มาตรฐานการพยาบาล	7
ความหมายของมาตรฐานการพยาบาล	7
ความสำคัญของมาตรฐานการพยาบาล.....	8
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อมาตรฐานการพยาบาล	9
การจำแนกมาตรฐานการพยาบาล	11
การกำหนดมาตรฐานการพยาบาล	14
องค์ประกอบของมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้าง	15
ขั้นตอนการสร้างมาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้าง	19
แนวคิดเกี่ยวกับโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	22
ความหมายการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	23
ข้อดีของการรักษาด้วยเครื่องไตเทียม	23
ข้อจำกัดของการรักษาด้วยเครื่องไตเทียม	23
ข้อบ่งชี้ในการเลือกผู้ป่วยเพื่อฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2	ข้อห้ามของการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 24
	การพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 24
	เป้าหมายของการพยาบาลผู้ป่วยที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม 35
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 39
3	วิธีดำเนินโครงการ
	เครื่องมือที่ใช้ในโครงการ 43
	ขั้นเตรียมการ 47
	ขั้นดำเนินงาน 48
	ขั้นสรุปผล..... 50
4	ผลการดำเนินโครงการ
	มาตรฐานการพยาบาลเชิงโครงสร้างหน่วยไตเทียม..... 52
	มาตรฐานที่ 1 ทิศทางการบริหารหน่วยไตเทียม..... 52
	มาตรฐานที่ 2 การจัดองค์การ 53
	มาตรฐานที่ 3 บุคลากร 62
	มาตรฐานที่ 4 การมอบหมายงาน 63
	มาตรฐานที่ 5 การติดต่อสื่อสารและการประสานงานหน่วยไตเทียม..... 63
	มาตรฐานที่ 6 การจัดการด้านพัสดุ..... 66
	มาตรฐานที่ 7 การจัดการด้านอาคารสถานที่ 68
	มาตรฐานที่ 8 การจัดการด้านงบประมาณ 71
5	สรุปการดำเนินโครงการและข้อเสนอแนะ 72
	รายการอ้างอิง..... 76
ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ..... 83
	ภาคผนวก ข หนังสือขออนุมัติข้าราชการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขออนุมัติ ดำเนินการ 86
	ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในโครงการ 99
	ภาคผนวก ง คำประกาศสิทธิของผู้ป่วย..... 105
	ประวัติผู้เขียนโครงการ..... 107

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	
แสดงการเปลี่ยนแปลง ผลกระทบ การพยาบาล และเป้าหมายของผู้ป่วยที่ได้รับ การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม	25